

Přijímačky: Je nejvyšší čas začít s přípravou

Na podání přihlášek ke studiu na střední škole máte necelé dva měsíce. Na přípravu ke zkouškám pak o měsíc a půl více.

TEXT: LENKA BRDKOVÁ

Na letošní devátáky, kterých je podle údajů Národního pedagogického institutu (NPI) v celé republice 103 032, čeká téměř 150 tisíc míst na učilištích, středních odborných školách a čtyřletých gymnáziích. Pro pátáky je pak 9 455 míst na osmiletých a pro sedmáky 2 473 míst na šestiletých gymnáziích.

Míst je tedy v prvních ročnících více než uchazečů, problém je ale v jejich rozmístění po republice. „Porovnání převahu poptávky o čtyřleté obory mezi roky 2018 a 2021 ukazuje, že k výrazným problémům docházelo pouze v Praze, kde zájem – vyjádřený podílem podaných přihlášek a přijatých žáků – vzrostl u čtyřletých gymnáziích z 2,4 na 3,8 a u odborného vzdělávání z 1,9 na 2,7,“ vysvětluje Hana Novotná z NPI ČR a pokračuje: „A i když je letos v Praze ve srovnání s předchozím rokem nabídka míst pro školní rok 2023/24 u čtyřletých gymnáziích vyšší o 14 procent, u maturitních oborů odborného vzdělávání o čtyři procenta a u oborů s maturitou a odborným výcvikem o dvě procenta, lze i tak očekávat problémy s přijetím, především do čtyřletých oborů gymnáziích. Mimo jiné proto,



PŘIJÍMAČKY SE BLÍŽÍ JEDNOTNÉ PŘIJÍMAČKY PRO ČTYŘLETÉ MATURITNÍ OBORY SE BUDOU KONAT 13. A 14. DUBNA 2023. FOTO: SHUTTERSTOCK

že do nich směřuje značný počet zájemců ze Středočeského kraje.“ Ve školách Středočeského kraje přitom místa v maturitních oborech nepříbyla.

DO 1. BŘEZNA

Přihlášky ke studium musíte na zvolenou školu či školy (každý uchazeč si může pro první kolo podat dvě přihlášky) doručit nejpozději 1. března. Než přihlášku podáte, určitě do školy zajděte společně s potomkem na den otevřených dveří, většina škol je pořádá teď v lednu. „A pak velmi dobře zvažte, zda dítě na danou školu opravdu chce, zda má na to ji studovat a dostudovat, nebo zda to není jen ambice rodičů,“ radí Marcela Fatrová, zástupkyně ředitelky osmiletého Mensa gymnázia.

Před podáním přihlášky si také pečlivě nastudujte kritéria přijímacího řízení. „Má-li škola vedle jednotných přijímacích zkoušek z matematiky a českého jazyka (JPZ) také své školní přijímací zkoušky, je dobré požádat o znění či požadavky z předchozích let,“ připomíná Fatrová. Školní část zpravidla mívají

školy, na kterých jsou pro studium potřeba nějaké specifické předpoklady. Například pedagogické školy testují hudební sluch a budoucí zubní technici pro změnu absolvují zkoušku zručnosti. Vlastní školní testy, nejčastěji ze všeobecných studijních předpokladů, si připravují také víceletá gymnázia a některé velmi žádané střední školy.

Pokud škola oceňuje účast v soutěžích a olympiádách a jiné aktivity, předem si o nich shromážděte doklady. A pokud vyžaduje ještě třeba prezentaci portfolia, je obzvláště důležité zvolit vhodnou formu – prezentace v powerpointu, pdf, papírové atd.

JAK SE PŘIPRAVOVAT

Na každou zkoušku je potřeba se připravit a přijímací zkoušky nejsou výjimkou. Naopak – především pro pátáky a sedmáky hlásící se na víceletá gymnázia jde mnohdy o první velkou zkoušku vůbec. Přípravu je možné absolvovat na samotných středních školách či u vzdělávacích společností, které nabízejí speciální kurzy (viz box). Při výběru si vždy pečlivě

CO POMŮŽE S PŘÍPRAVOU

- ✘ Přípravné kurzy k jednotným přijímacím zkouškám pořádá řada organizací, například agentura Zkoušky nanečisto, Škola Populo, Scio, Basic centrum, To dáš, Tutor, Zkoušky v klidu, Zkoušky hravě a další.
- ✘ Kurzy často pořádají i samotné střední školy. Někde už jsou v běhu, často ale začínají až v lednu či v únoru a trvají do konce března či do začátku dubna.
- ✘ Pokud vaše dítě nemá možnost chodit do prezenčních kurzů, lze zkusit online verzi, kterou nabízí třeba Scio.
- ✘ Testy z jednotných přijímacích zkoušek z předchozích let najdete na www.cer-mat.cz, kde si je lze zdarma stáhnout a vyzkoušet. K domácímu procvičování můžete využít i cvičebnice z nakladatelství Didaktis, Fragment, Fraus a dalších.

ověřte, zda kurz opravdu připravuje na povinné JPZ tvořené Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání, známým jako Cermat.

„Za důležité považují zařadit přípravu do týdenního rozvrhu na stálé místo a dbát na pravidelnost,“ říká Marcela Fatrová a dodává, že důležitá je rovněž vhodná motivace: „Zvlášť pro pátáky je velmi náročné sedět po absolvování běžné výuky další hodiny na přípravném kurzu a pak ještě dělat úkoly a učit se na přijímačky třeba do 18 či 19 hodin večer. V tomto případě bych proto volila ‚odměnu‘ za každou navštívenou hodinu kurzu, za každý vyplněný cvičný test, za každou hodinu strávenou přípravou.“ Tuto krátkodobou motivaci je pak dobré doplnit o tu dlouhodobou, tedy o odměnu za úspěšně vykonané přijímací zkoušky.

KDE SE ČASTO CHYBUJE

Příprava by však neměla být jen o spočítaných příkladech a vyřešených větných rozborech.

„Je dobré, když si děti dopředu vyzkoušejí, jak se test vyplňuje. Je potřeba také natrénovat způsob práce, se kterým se některé z nich dosud nesetkaly. Protože pokud podobný typ testových otázek

dosud nepoznaly, může jim trvat mnohem déle pochopit, co mají dělat,“ vysvětluje psycholožka Markéta Frývaldská z Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 9 a připomíná, že děti by se také měly naučit hospodařit s časem.

Právě s tím jim mohou pomoci zkoušky nanečisto, které simulují přesný průběh JPZ včetně stanovené časové dotace pro jednotlivé testy. Zkušenosti z předchozích let totiž ukazují, že děti mnohdy nestihnou správné odpovědi přepsat do záznamového archu. „Při vyplňování testů ‚nanečisto‘ si dítě vyzkouší také různé strategie vyplňování testů a může si pak zvolit tu, která mu bude nejlépe sedět. Například napřed udělat lehké otázky, na které znám odpověď a které mi nezaberou tolik času, a pak se vrhnout na těžší a časově náročnější. Nebo lze udělat napřed ty za více bodů a pak přejít k lehčím,“ doplňuje Marcela Fatrová a připomíná na závěr ještě jeden stále častěji se objevující problém: „Často se setkáváme také s tím, že děti neznají význam základních českých slov a kvůli tomu nepochopí zadání. Proto je důležité číst a tím si rozšiřovat slovní zásobu, což s dětmi mohou trénovat i rodiče.“

DŮLEŽITÉ TERMÍNY

- ✦ Přijímačky na obory s talentovými zkouškami se budou konat mezi 2. a 15. lednem 2023, na konzervatoře mezi 15. a 31. lednem 2023.
- ✦ Termíny a kritéria přijímacího řízení na střední školy bez talentových zkoušek musí jejich ředitelé vyhlásit do 31. ledna 2023.
- ✦ Přihlášky je potřeba odevzdat do 1. března 2023. Formuláře jsou ke stažení na webech středních škol, najdete je i na stránkách cermat.cz. Základní škola do přihlášky pouze ověří známky, vše ostatní je na rodičích.
- ✦ Jednotné přijímačky pro čtyřleté maturitní obory se budou konat 13. a 14. dubna 2023. Pokud střední škola dělá i své vlastní testování, bude se nejspíše konat v tentýž den.
- ✦ Jednotné přijímačky na šestiletá a osmiletá gymnázia se uskuteční 17. a 18. dubna 2023. Pokud střední škola dělá i své vlastní testování, bude se nejspíše konat v tentýž den.
- ✦ Přijímačky na obory s výučním listem a závěrečnou zkouškou budou žáky čekat od 22. do 30. dubna 2023 (pokud je škola vypíše).
- ✦ Cermat výsledky jednotné zkoušky zpřístupní ředitelům škol 28. dubna, ředitelé pak do dvou pracovních dnů musí zveřejnit výsledky celého přijímacího řízení a seznam přijatých.
- ✦ Náhradní termíny pro jednotné přijímačky jsou 10. a 11. května 2023.

INZERCE

Vysněná budoucnost začíná na škole Michael

OBORY

Management a produkce
Grafický design
Filmová tvorba
Fotografie a nová média
Design interiéru

Dny otevřených dveří:
25. 1., 15. 2., 28. 2. 2023

www.skolamichael.cz

ŠKOLA MICHAEL



Naučte děti techniky, jak zvládnout

TEXT: EVA JAROŠOVÁ

Přijímací zkoušky na střední školy mohou být první velkou zkouškou v životě teenagera. Psychicky jde o náročnou situaci, na kterou je potřeba se i po této stránce připravit. „Je potřeba naučit se takové zvládací mechanismy, které nás podrží, ať už u zkoušky, či v jiné stresové situaci,“ říká terapeutka a koučka Lucie Mucalová.

Co je vlastně stres a kde se bere?

Stres je reakcí organismu na každou silnější psychickou nebo fyzickou zátěž, kdy se nám začnou spouštět v daný okamžik dostupné obranné mechanismy k překonání nebezpečí.

Pocítujeme nekomfort v těle i myslí a bojujeme s nepříjemnými pocity. Stres ale může být i cenný pomocník, pokud se s ním tedy nepustíme do urputného boje, kdy jeden vyhraje a druhý prohraje.

Je potřeba naučit se takové zvládací



mechanismy, které nás podrží, ať už u zkoušky, či v jiné stresové situaci. Vždy laicky říkám: Naučme se ve stresu plavat. To znamená naučit se techniky, díky kterým to zvládneme a pomyslně se ve stresu neutopíme.

Co všechno stres s naším tělem dělá a jak může výsledek zkoušky ovlivnit?

Projevů může být opravdu mnoho a opět záleží, se kterým ze stresů máme tu čest.

I mě teď napadá představa, kolik rodičů už možná sedělo u Googlu a vyhledávalo, co ten stres právě s jejich dítětem může udělat. A to vyvolává stres. Dávejte spíše pozornost tomu, jak podpořit dítě, aby to zvládlo, místo vyhledávání toho, jak dítě stres u zkoušky zničí.

Stres může vybuřovat k velkým výkonům, může být supermotivátorem.

A ano, stres dokáže i paralyzovat, když

jde o extrémně silnou stresovou reakci, vypne se myšlení a citění. Ale těch reakcí může být nesčetně mnoho, věřte, že zrovna stres motivátor se vašeho dítěte chytne:

Je dáno to, jak často se do stresu dostaneme, nějakými vrozenými předpoklady? Stejnou situaci někdo zvládá snadno, jiný se hrouť...

Spíše bych chtěla poukázat na vliv toho, v jakém prostředí dítě vyrůstá. Otiskuje do sebe právě to, co vidí, nerozlišuje, tohle je „dobrá“ reakce na stres, a tohle „nevhodná“. Pokud vidí pravidelně někoho, kdo se pod tíhou stresu hrouť a nic jiného nedělá, může to dítě převzít jako „pravdu“ o tom, jak na stres reagovat. Proto je tak moc důležité děti podporovat v projevování emocí, ale zároveň je učit, jak je regulovat, jak se naučit s nimi zacházet. Vyvarovat se hlášek typu: „Ty jsi citlivka, čeho se bojíš.“ Namísto toho raději: „Je v pořádku, že se bojíš, pojďme si o tom popovídat, ukážu ti, co pomáhá mně, pokud chceš, něco zkus...“

INZERCE

STŘEDNÍ ZAHRADNICKÁ ŠKOLA RAJHRAD, p.o.

Masarykova 198, 664 61 Rajhrad

Tel.: 547 426 311

E-mail: rajhrad@skolarajhrad.cz



Obory vzdělání s maturitní zkouškou: (čtyřleté denní studium)

Přírodovědné lyceum ● Zahradnictví ● Ekologie a životní prostředí

Podmínky přijetí: ukončená povinná školní docházka, průměrný prospěch z 2.pol. 8. a 1.pol. 9.ročníku ZŠ, přijímací zkouška - ČJ, M jednotné zadání, zdravotní způsobilost

Obory vzdělání s výučním listem: (tříleté denní studium)

Zahradník

Podmínky přijetí: ukončená povinná školní docházka, průměrný prospěch z 8. a 9.ročníku ZŠ, zdravotní způsobilost

Nástavbový obor: (dvouleté studium zakončené maturitní zkouškou)

Zahradnictví

Podmínky přijetí: průměrný prospěch z posledních dvou ročníků SOU, přijímací zkouška - jednotné zadání, výuční list v oboru vzdělání Zahradník nebo Včelař

Dny otevřených dveří: 20. a 21.01. 2023, 10. a 11.02. 2023 nebo kdykoli po telefonické domluvě

www.skolarajhrad.cz

dat stres

Jak ještě mohou rodiče dětem, které zkoušky čekají, pomoci?

Buďte tu pro ně, opravdově. Dávejte jim pocit, že v ně věříte, ať to bude jakkoli, řešení najdete. Vyvarujte se krutých soudů a kleteb typu: Ty to s tou citlivostí daleko nedotáhneš. Jestli budeš takto stresovat, s touto školou se můžeš rozloučit. Když to nedáš, půjdeš na učňák. Po kom ty jsi, ta tvoje povaha je nešťastná. Naopak k dospívajícímu poslejte slova, která ho povzbudí. Také mu řekněte, že rozumíte jeho obavám, ale i přesto mu fandíte. Pokud se dospívající hodně stresuje delší čas, navrhněte mu pár sezení s koučem, který ho může posílit v tom, co potřebuje.

Dá se zvládnutí stresu předem natrénovat?

Určitě dá. Na trhu je moře knih o tréninku dýchání, všímavosti, úžasným nástrojem je pohyb, tanec, kresba, hudba... S tím vším se dá hezky pracovat právě v posilování se proti stresu. Je to proces, je to cesta a všichni se učíme. Každému budou fungovat jiné protistresové techniky.

INZERCE



STŘEDNÍ ŠKOLA
GASTRONOMIE, HOTELNICTVÍ A LESNICTVÍ
BZENEC
příspěvková organizace

- **4leté maturitní obory:**
Masér sportovní a rekondiční, Hotelnictví, Ekologie a životní prostředí
- **2leté nástavbové obory:**
Podnikání, Mechanizace zemědělství a lesního hospodářství
- **3leté obory vzdělání:**
Cukrář, Kuchař-číšník, Lesní mechanizátor, Rybář, Zahradník
- **3leté obory vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:**
Potravinářská výroba – Cukrářské práce, Zahradnické práce
- **1leté zkrácené obory vzdělání:**
Cukrář, Hotelnictví, Lesní mechanizátor, Kuchař-číšník, Rybář, Výrobce potravin - Cukrovinkář nebo Konzervář, Zahradník

14. ledna 2023 od 8:00 do 13:00 hodin
se uskuteční

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

více na www.sosbzenec.cz

UHLÁRKA

Střední škola technická Znojmo

Uhelná 6
66902 Znojmo
tel. 530 511 351



maturitní obor
elektrotechnika

učební obory
- autoelektrikář - elektrikář - instalatér
- karosář - obráběč kovů - strojní mechanik
- tesař - truhlář - zedník

www.uhlarka.cz
@uהלarkaznojmo
reditel@souuhelna.cz

partnerská škola

